

تیتراژ پیشنهادی: رؤوس برنامه های مدیریت تحقیق، دانش و فناوری در دولت جدید

رؤوس برنامه های مدیریت تحقیق، دانش و فناوری در دولت جدید

شرایط و ویژگیهای اقتصاد نوین باعث تغییر پارادایم توسعه اقتصادی و تجاری کشورها شده است. تمرکز بر خلق و توسعه دانش، ایده، خلاقیت و فناوری نیز سبب شده که تحقیق، توسعه و فناوری به عنوان عامل اصلی یا موتور رشد و توسعه اقتصاد کشورها درآید.

در واقع، رویکرد سنتی توسعه ما که بر عوامل طبیعی و فیزیکی تولید استوار بوده، باید جای خود را به رویکرد توسعه دانش تغییر دهد. در این رویکرد، شکاف عوامل به مفهوم فقدان و یا کمبود مواد خام، سرمایه فیزیکی و انسانی و نیروی آموزش دیده و ماهر، به شکاف اندیشه به مفهوم فقدان ایده و دانش و فناوری های مدرن تغییر یافته است. امروزه فاصله کشورهای فقیر و غنی به دانش و فناوری، خلاقیت و نوآوری آنها به عنوان عامل اصلی خلق ثروت برمیگردد نه به اینکه الزاما چقدر گسترده هستند و چه منابع و دارایی های مالی و فیزیکی دارند.

بر این اساس می توان گفت، تحقق اهداف دولت یازدهم از یک طرف و توسعه و تعالی کشور از ابعاد مختلف در اقتصاد جهانی مستلزم کسب مزیت رقابتی در عرصه های دانش و فناوری های نوین و مدیریت اثربخش تحقیق و پژوهش خواهد بود. برای دستیابی به این توانمندی در عرصه های مختلف میزان توجه به فعالیت های تحقیق و توسعه، مدیریت دانش و فناوری امری ضروری است. لذا انتظار می رود با مدیریت اصولی ظرفیت های تحقیقی، علمی و فناوری در بدنه دولت جدید بیش از گذشته موجبات شکل گیری سازمان ها و بنگاه های پویا و دانش مدار فراهم شود و به دنبال این امر زمینه رشد شاخص های توسعه یافتگی به مدد پشتیبانی های علمی و کارشناسی سرمایه های انسانی کشور فراهم گردد. چراکه دانش و فن آوری یکی از وجوه توسعه اقتصادی کشورها است لذا کشوری که در تحقیقات علمی پیشرفته باشد یا در کار صنعت و تجارت خود از دانش و فن آوری روز استفاده کند، مطمئنا دارای مزیت های رقابتی پایدارتری خواهد شد و این عامل باعث افزایش رقابت پذیری آن کشور می شود.

بر این اساس از جمله معیارهای توسعه یافتگی کشورها به کمیت و کیفیت طرح ها و برنامه های تحقیقاتی و پژوهشی، میزان بودجه های تحقیق و پژوهش و نحوه حمایت از انجام تحقیقات کاربردی، توانایی تجاری کردن تحقیقات و امثالهم اشاره شده است که همگی از عوامل بسیار مهمی هستند که ضروری است در برنامه های دولت جدید نیز به نحوی ویژه مورد توجه متولیان مربوطه قرار گیرد.

صاحب نظران بر این نکته اذعان دارند که علی رغم حرکت های مثبت در برخی زمینه ها، کشور ما به لحاظ علمی و فناوری نسبت به کشورهای توسعه یافته و حتی نسبت به برخی کشورهای در حال توسعه، از عقب ماندگی دانش و فناوری رنج می برد. طبیعی است که علوم و فناوری هایی که تاریخ مصرف آنها به پایان رسیده است نمی توانند باعث توسعه بهره وری، ایجاد مزیت رقابتی و رشد و شکوفایی کشور شود و به تبع آن رشد اقتصادی و افزایش رفاه جامعه را فراهم سازد. لذا تا زمانیکه ما نتوانیم بنیة علمی و در پی آن توان فناوری و تکنولوژیکی کشور را افزایش دهیم، تحقق اهداف توسعه ای کشور، به بار نخواهد نشست.

شایان ذکر است آنچه موجب تمایز اصلی بین کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه می باشد، توانایی آنها در مدیریت اثربخش منابع و دارایی های دانش و فناوری است. به این دلیل دولت جدید، ناگزیر به ایجاد سیاستهای مقتدرانه در زمینه مدیریت تحقیق، پژوهش و فناوری بوده و باید با ساماندهی و سازماندهی موثر در حوزه تحقیق و توسعه و نیز فناوری و نوآوری زمینه محقق سازی اهداف سند چشم انداز کشور را فراهم سازد.

حال سوال این است که چه کار باید کرد و چه مسایلی در حوزه تحقیق و پژوهش باید مورد توجه قرار گیرد؟ در ادامه برخی اولویت ها و دغدغه های حوزه تحقیق، پژوهش و فناوری مورد اشاره قرار می گیرد امید است در دستور کار متولیان دولت جدید نیز قرار گیرد.

در دولت جدید باید اولویتهای و دغدغه های اصلی تحقیقاتی و پژوهشی کشور و بخش های تخصصی تعیین و مورد اجماع قرار گیرد و نظام مدیریت تحقیق و پژوهش، نوآوری و فناوری در کشور و در سطوح و لایه های مختلف باید ایجاد شود.

همچنین باید منابع و بودجه های تحقیقاتی افزایش یابد و توسعه کاربردی و تجاری سازی نتایج تحقیقات و پژوهش ها در اولویت اقدامات و برنامه های دولت جدید قرار گیرد.

دولت جدید باید در راستای مدیریت پژوهش و فناوری از مالکیت های معنوی مانند حق اختراع، خلاقیت ها و نوآوری ها محافظت کرده و نقش و جایگاه نهادهای تحقیقاتی و پژوهشی را به عنوان یکی از ارکان تصمیم ساز و پشتیبان علمی و پژوهشی در دولت و دستگاه های دولتی تبیین و باز مهندسی کند.

باید در دولت جدید بر بازمهندسی قوائد و ایین نامه های ناظر بر امور مدیریت تحقیق، پژوهش و فناوری تاکید کرد و جایگاه نهاد مدیریت فناوری را در کشور تبیین نمود.

همچنین برای بهبود مدیریت تحقیق، دانش و فناوری باید سیاست های هدایتی و حمایتی جهت توسعه فعالیت های مراکز و نهادهای تحقیقاتی، پژوهشی و فناوری به نحوی اصولی اتخاذ و در دستور کار دولت جدید قرار گیرد تا چرخه اقتصادی فعالیت های تحقیقاتی، پژوهشی و فناوری توسعه یابد.

اجتناب از موازی کاری امور مدیریت تحقیق، پژوهش و فناوری در کشور و نهاد های حاکمیتی، تدوین برنامه برای تحقق اقتصاد دانش بنیان به عنوان یک سند ملی و ارتقا نقش و جایگاه بخش خصوصی در عرصه فعالیت های تحقیقاتی، پژوهشی و فناوری باید در دستور کار دولت جدید قرار گیرد.

در این راستا می توان گفت که برای توسعه مدیریت دانش و فناوری باید بین نهاد های آموزشی، تحقیقاتی و پژوهشی با نهاد ها و سازمانهای اجرایی و عملیاتی تعامل ایجاد شود و ارتباطات و تعاملات بین المللی برای توسعه تحقیق، پژوهش، نوآوری و فناوری گسترش یابد.

در نهایت می توان گفت با ارتقا توانمندی های علمی، تحقیقاتی و پژوهشی سرمایه های انسانی و به خصوص مدیران کشور و نهادینه شدن نظام های تصمیم ساز و تصمیم گیر مبتنی بر دانش و پژوهش می توان در جهت توسعه مدیریت دانش و فناوری کشور گام برداشت.

تایید کننده:	تایید مدیر ذیربط:	تایید حوزه ریاست:	تایید رییس موسسه:
☐	☐	☐	☐